

Munsö fornlämningar

(Texter är automatiskt inskannade för fmis, felstavningar förekommer).

Länk till fmis (fornsök): <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

2:1 – Stenkrets, skyttställning

Stenkrets (skyttställning) nästan kvadratisk 5x5 m. Sten formationens sidor består av stensträngar 1 m br 0,5 m h. Stenarna 0,3-0,5 m stora. I Ö ligger ett block 1,4 m h, 2,5 m l, 1,5 m br. Stenkretsen delvis övertorvad. Inuti densamma växer en gran.

3:1 – Milstolpe?

Trädgård (stenparti) Milstolpen flyttad av förre ägaren Cronstedt i samband med försäljning av villan. Kvarstående postament är sekundärt och från sentid. Enl. uppgift skulle milstolpen ev. medtagits vid flyttning till Spanien!

4:1 – Fundament till Milstolpen?

Nutida, se 3:1

5:1-2 – Byggnad, Husgrund, terrass med sägen

Stengrund ca 100x50 m (NNV-SSÖ Stengrund, rektangulär 51 m l (N 25cg v-S 25cg Ö) 39 m br. (Ö 25cgN-N 25cg S) i 7 m h i NÖ i höjd med markytan i SV.

Område inom stengrundens begränsningslinjer är utfyllt till ett i det närmast vågrätt plan, som har en delvis övertorvad stenläggning. Den mur som begränsar planen i NÖ och SÖ är lodrät eller nästan lodrät. Den består av stenar 1,0-0,5 m l 0,4-0,2 m h och 1,0-0,5m br. I sin N del är muren raserad.

Området är bebyggt med 2 större ekonomibyggnader och ett mindre hönshus. Se trad och skiss nästa sida. Området begränsas i SÖ-kortsidan och NÖ-långsidan av en kallmurad stenmur 1-10 m h. I SV-långsidan av ett dike (möjligen sentida) Begränsningen i NV är något oklar ca 20 m SV om nr 5 är en terrasskant 2-5 m h och delvis stensatt (markerad på fotokarta).

Enl. tradition skall detta stenfundament eller delar av vara grund till en på 1200-talet bygd borg där ärkebiskopen skulle haft sitt säte. Ängen nedanför kallas "Biskopsängen".
Bevakas!

6:1 – Runsten

Runstensfragment, rödaktig sandsten.

Fragmentet är 38,5 cm långt ca 21 cm brett och ca 3 cm tj. Stenen har ursprungligen varit tjockare. På stenens framsida som är något avflagad syns slutet av en runslinga. På fragmentet finns inga runor. Fragmentet påträffades för några år sedan i åker å den plats, som på fotokartan utmärktes med ett kryss. SKISS av runstensfragmentet fornlämning nr 6. Vid x är brottytor. Vid J är runstens ursprungliga kant.

Nu i SHM. T

7:1 – Hög 9m

Hög (?) rest av, ursprungligen rund, ca 9 m diam.

Numera återstår av högen något mer än den NNÖ hälften. Den kvarstående delen är ca 9x6 m stor (V 25cg N-Ö 25cg S) och ca 0,75 m hög. Högen är övertorvad med i ytan talrika stenar, 0,2-0,3 m stora. I det ursprungliga mittpartiet är en närmast rund grop, ca 3 m diam ca 0,5 m djup. Högens S del troligen bortodlad. En björk och ett flertal törnbuskar.
Sannolikt rest av fornlämningar.

9:1-2 – Stensättningar

1) Stensättning (?) närmast rund, 7,5 m diam fylld 0,2 m h. Fyllningen övertorvad. Otydlig kantkedja synlig i Ö 0,2 m h av 0,3-0,9 m stora stenar. Begränsningen oklar i V. Stensättningen är beväxt med buskar och mindre träd av ask, alm, rönn, oxel och beberis. Troligen lämning av gammal bebyggelse röjningsröse eller dylikt.

7 m S om nr 1 är

2) stensättning (?) rund 5 m diam och 0,2 m h. Övertorvad med i ytan enstaka stenar 0,1-0,2 m st. Bevuxen med ett 30-tal mindre lövträd.

10:1 – Gravfält 20, 1+19

Gravfält, 135x20-40 m (NV-SÖ) bestående av ca 20 fornlämningar.

1 hög och ca 19 runda stensättningar.

Högen (på krön i S) är 9 m diam och 1,0 m h. I mitten är en grop 3 m diam och 0,7 m dj, fylld med skräp. De runda stensättningarna 4-8 m diam och 0,15-0,5 m h. De är övertorvade med på sina håll synliga stenar 0,2-0,4 m stora. I V kanten av den näst nordligaste stensättningen är 3 större stenar 0,5-0,7 m stora. De näst sydligaste stensättningen är starkt skadad att endast den V hälften återstår. I två av de andra är gropar, 1 m diam 0,3 och 0,5 m djup.

På området och på stensättningen växer träd och buskar av tall, rönn, alm och lönn. Ca 6 av de lägsta stensättningarna är otydliga och de har oklar begränsning. TA: Fornlämning nr 9 i "hållins inv. handlar -- av Munsö 1936 Nr 10 och nr 69 i förstagångsinventeringen.

11:1 – Gravfält 5

Gravfält, ca 50x15 m stort (N-S) bestående av ca 5 fornlämningar.

Dessa utgörs av runda stensättningar. En av stensättningarna är ca 10 m diam 0,5 m h.

Fyllningen övertorvad med i ytan enstaka stenar. Kantkedja, 0,2 m h av 0,2-0,5 m stora stenar. De övriga stensättningarna som är mer otydliga, är 4-6 m diam och 0,2-0,3 m h.

Fyllningarna övertorvade med i ytan talrika stenar 0,2-0,4 m stora. T

12:1-4 – Stensättningar 4

1) Stensättning, undersökt och borttagen. Se ATA dnr 7029/57.

ca 20 m NÖ om nr 1 är:

2) Stensättning, rund, 7 m diam och 0,4 m h. Övertorvad. I ytan talrika stenar, 0,2-0,4 m st. 9 m SÖ om nr 2 är:

3) Stensättning, rund, 7 m diam och 0,4 m h. Övertorvad med i ytan enstaka stenar, 0,2-0,4 m st. I mittpartiet är en något större sten, ca 0,5x0,5 m st och 0,2 m h.

1 m N om nr 2 är:

4) Stensättning (?), kvadratisk, 6x4 m (ÖNÖ-VSV) och 0,3 m h. Övertorvad. Kantkedja intill 0,3 m h och av 0,3-1,2 m l stenar. Hörnstenar i VNV och SSV, 0,5 m h. Kantkedjan är delvis utraserad och saknas helt i ena kortsidan där begränsningen är oklar. Beväxt med en flerstammig sälg.

12:1-2 – Ss 4m

1) Stensättning, röseliknande rund ca 4 m diam, 0,6 m h. Fyllning av i allmänhet 0,2-0,4 m stora stenar. I Ö en större sten, 1 m stor. Stensättningen är beväxt med en stor gran i Ö och på detsamma växer buskar av bl a rönn.

2 m SV 1 ligger:

2) Stensättning, rund, ca 3 m diam, 0,3 m h. Fyllningen består av i allm. 0,2-0,4 m stora stenar, är jordblandad och delvis övertorvad. Bevuxen med en gran och några mindre buskar. T

14:1 – Röse 4 m, troligen naturbildning?

15:1-3 – Grav markerad med sten och sägen

1) Rest sten, ca 1,3 samt ca 0,9x0,2 m vid basen. Granit.

0,7 m NV om nr 1 är nr:

2) Rest sten, ca 0,85 ca 0,7 m bred (NNV-SSÖ) och ca 0,45 m tj. Gråsten.

Ca 1,20 NNV om nr 1 är:

3) Rest sten, numera kullfallen, ca 1,0 m lång ca 0,7x0,6 m vid basen. Kullfallen mot ÖNÖ. Gråsten.

Stenen nr 2 har tidigare stått någon meter längre mot V. Den har av gårdens nuvarande ägare flyttats i samband med breddning av grindhål. Enligt trad. skall två drängar den ene från Lugnet, den andra från Utholmen, råkat i bråk vid denna plats, varvid den ene av dem blivit ihjälslagen. Händelsen skall ha ägt rum i mitten av 1800-talet, och stenarna resten för att en döde ej skulle gå i gen. Enligt sagesmannen har övernaturliga händelser inträffat vid platsen. Bland annan har det från himlen regnat grus på ungdomen, som mot de äldres uppmaning, dansat på den intilliggande vägen. Dessutom har en vålnad i manskläder visats sig här.

Sagesman Pettersson. Lugnet. Sannolikt sentida. Bör dock bevakas så de trots allt kan vara förhistorisk

16:1 - Gravfält.

30x15 m (NNV-SSÖ) bestående av 5 fornlämningar.

Dessa utgörs av högar. En hög i NV är 8 m diam 0,6-0,6 m hög. De övriga 4-6 m diam 0,2-0,4 m h. I ytan enstaka stenar 0,2-0,5 m stora. I den större högen är en grop, 2 m diam, 0,3 m djup. I NNÖ är ett stycke av samma hög bortschaktad (2x2 m). De övriga högarna är flacka. Hög och tät örtvegetation försvårar bedömningen. T

17:1 – Ej fornlämning, naturtbildning

18:1 - Ej fornlämning, naturtbildning

19:1 – Naturbildning?

Ej säkert identifierad dock sannolikt naturtbildning då ett flertal moränansamlingar finns i området.

20:1 – Gravfält 20

130x20-30 m stort (N-S) bestående av ca 20 fornlämningar.

13 högar och ca 7 runda stensättningar. Den största högen är ca 15 m diam och ca 1,5 m hög. Den är sedan gammalt starkt skadad genom grävning. I dess SÖ del är en källare ingrävd.

De övriga högarna är 4-10 m diam och 0,4-1,0 m höga.

Flera av högarna är sedan gammalt starkt skadade i samband med grustäkt.

På gravfältets sydligaste del är fornlämningarna mycket otydliga. Högarna är i regel bevuxna med enar och blandskog. De runda stensättningarna (i S delen) är 4-6 m diam och 0,2-0,3 m h. Övertorvade med i ytan enstaka stenar 0,2-0,3 m st. T

21:1+2+3

1) Röse, 15 m diam 1,5 m h. Röset består i allm. 0,2-0,5 m stora stenar mest kantiga. I dess V del är ett ca 3x2 m stort och ca 1,0 m högt stenblock. I mitten är en närmast rund grop, ca 6 m diam ca 0,5 m djup. I rösets Ö del har i gammal tid stentäckt förekommit inom ett ca 5x2 m stort parti invid foten. Bevuxet med en sälgbuske och några enar. Vid foten växa granar och tallar. Ca 30 m S 20cg Ö om nr 1 är nr 2) Stensättning(?) närmast rund, ca 5 m diam 0,5-0,7 m h bestående av en oregelbunden anhopning av 0,6-1,0 m stora stenar. I Ö delen är ett ca 1,8x0,7 m stort och ca 0,6 m högt stenblock. Bevuxen med några granar. Grav? Troligen naturtbildning.

7 m från röset nr 1 går i en båge från NV-Ö en stensträng ca 20 m, lång ca 1,0 m bred och 0,1-0,2 m hög som troligen är sekundär.

N om nr 1 är 3)

Gravhög, halvcirkelformig ca 25 m (N-Ö) Bestående av en 0,5-1 m br och 0,1-0,3 m h stenvall, delvis övertorvad och humusblandad. Stenarna är 0,1-0,3 m st. Vid vallens Ö avslutning av ett i sentid upplagt värn.

Nr 2 är mycket osäker, rubriceras stensättningslikande lämning.

22:1 – Gravfält.

Gravfält, 90x50 m (NNV-SSÖ) bestående av ca 15 fornlämningar.

Dessa utgörs av 1 hög, ca 11 runda stensättningar, 2 rektangulära stensättningar och 1 terrassering. Högen i NV delen av 10 m diam och 1 m h. I ytan enstaka 0,2-0,4 m st stenar. Skadad av tomt. De runda stensättningarna är 3-7 m diam (en är 7 m, en 6 m, två 5 m och de övriga 3-4 m) och 0,1-0,5 m h (i regel 0,1-0,2 m). Övertorvade med i ytan, i sju fall enstaka stenar. Minst fem är skadade av tomt och gammal bebyggelse och två är otydliga och osäkra. De rektangulära stensättningarna i SÖ delen är 8x4 resp 7x4 m (båda N-S) och 0,2 m h.

Övertorvade. De har kantkedja 0,1-0,4 m h av 0,1-0,6 m l. De har kopplade kortsidor.

Terrasseringen i Ö kanten är ca 20x5 m (N-S) och 0,3 m h i Öst sidan. Övertorvad plan och stenfri. Osäker funktion. Gravfältet är skadat av äldre bebyggelse och delvis, övertäckt med sopor och skrap samt rött bevuxet med lövsly, varför det trots årstiden med exceptionellt goda siktförhållanden innan lövsprickningen är mycket svårbesiktigat. ATA dnr 5547/82 Brunsted

23:1+2

Hög, 9 m diam 1,0 m hög delvis övertorvad med i ytan enstaka stenar 0,2-0,4.

I högens NV del är en grop 2 m diam 0,2 m dj. Högen är beväxt med två björkar och några enbuskar.

5m 140cg om nr 1 är 2)

Hög, ca 10-11 m diam och 1,2 mh. I ytan enstaka 0,1-0,3 m st stenar, schaktet skadad av ojämn yta. Bevuxen med 2?. Omedelbart N därom är en fornlämningsliknande upphöjning, närmast ogenomträngligt slånbuskage.

24:1 – Milstolpe

Fundament till milstolpe, stolpe/sten saknas

25:1 – Gravfält

Gravfält, ca 85x45 m stort (NV-SÖ) bestående av ca 15 fornlämningar.

Dessa utgörs av 1 hög, 1 närmast triangulär stensättning, samt runda stensättningar.

Högen är ca 10 m diam ca 1,5 m h. I mitten är en grop, 4 m diam och 1 m djup.

Den triangulära stensättningen, som har 5-6 m långa sidor, är fylld ca 0,2 m hög. Den har delvis tydlig kantkedja 0,1-0,2 m hög av 0,3-0,4 m stora stenar. Denna stensättning ligger omedelbart Ö om en genom gravfältet gående körväg.

De runda stensättningarna av vilka flertalet sedan gammalt är starkt skadade är 4-5 m diam och 0,1-0,2 m höga. En (i NÖ delen) har kantkedja 0,2-0,6 m h av 0,5-1 m l stenar, varav flera resta. S-SSV om gravfältet är en göl. N delen utgrävd.

Tillägg dnr 321-4416-2004: Vid arkeologisk utgrävning år 1978 undersöktes 5 osäkra, skadade stensättningar. Ingen av anläggningarna kunde tolkas som grav.

Gravfältet är skadat av äldre odling. Fornlämningarna på gravfältets västligaste del är starkt skadade av betande kreatur. Av de runda stensättningarna är flertalet sedan gammalt starkt skadade.

26:1 – Hög

Hög, starkt skadad i samband med materialtäckt i gammal tid.

Av högen, som ursprungligen varit ca 12 m diam återstår numera ett ca 12x6 m stort och ca 1 m högt parti. Det kvarstående partiet utgör högens SSV hälft. Tvärs över högen löper en ca 12 m lång skärningslinje i riktning V 25cg N-Ö 25cg S. Den kvarstående delen av högen är övertorvad med i ytan talrika stenar 0,3-,4 m stora.

27:1 – Gravfält 2+6

Gravfält, ca 70x25 m stort (N 15cg V-S 15cg Ö) bestående av ca 6 fornlämningar.

Dessa utgörs av 2 högar samt ca 6 runda stensättningar.

De runda stensättningarna är 3-5 m diam och 0,2-0,3 m h. De är övertorvade med i ytan talrika stenar 0,2-0,4m stora. Samtliga fornlämningar i detta gravfält är starkt ytskadade av betande kreatur.

Den ena högen belägen i gravfältets S del är 20 m diam och 1-1,5 m h med plant krön 15 m diam. Övertorvad. Skadad i NÖ kanten.

Den andra högen, belägen mitt på gravfält är 7 m diam och 1,0 m h.

Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,3m st. Den största högen är delvis bevuxen med lövsly och slånbarsbuskar och gravfältet i övrigt med tät örtvegetation.

28:1 – Skälby gamla tomt

Bytomt, gårdstomt. Medeltid, nyare tid.

Bebyggelse lämningar inom ett ca 200 x 70-110 m (N-S) stort område. Bestående av minst 4 terrasserings, varav 1 med husgrund och ca 10 stensättningsliknande förhöjningar.

Den största terrasserings (i SV delen) är ca 50 x 50 m (Ö-V) och 0,5-1,5 m h.

I sidorna delvis murliknande stenskoning 1-2 m br av 0,2-0,7 m st stenar.

I SV hörnet är en husgrund, rektangulär ca 16 x 9 m (VNV-ÖSÖ). Murarna är 0,5-1,5 m h och intill 1 m br av 0,4-0,7 m st stenar och delvis i nivå med omgivande terrasserings. I husgrunden

växer flera barrträd och liksom på terrasseringar i övrigt. Delvis tät lövsly vilken försvårar bedömningen.

De övriga terrasseringarna (omedelbart Ö och V om brukningsväg i NÖ delen) är 15-25 x 7-15 m (NÖ-SV till Ö-V) och 0,5-1,5 m h. En är kraftigt övertorvad och samtliga har ställvis stenskoning i sidorna av 0,3-0,5 m stenar. De två största är skadade av brukningsvägen. Den minsta har i sen tid påförd odlingssten. Funktionen är något oklar. En (Ö om brukningsväg) är dock sannolikt en husgrundsterrass. Denna är delvis bevuxen med täta nyponsnår.

De stensättningsliknande förhöjningarna (i V och S delen) är 3-6 m diam och 0,2-0,8 m h. Några kan eventuellt vara gravar. Sannolikt har de dock uppkommit genom bebyggelse på platsen och kan utgöra lämningar efter förstörd byggnader.

Området är delvis beväxt med täta slån- och nyponsnår. Över SV delen löper en kraftledning.

Enligt uppgift från Solveig Brunstedt, Riksantikvarieämbetet, är detta inte Sunby gamla tomt utan Skälby gamla tomt (se Munsö 84:1).

29:1

Förhöjning, oregelbunden närmast rund, ca 5 m diam ca 0,5 m hög. Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,5 m stora. Bevuxen med nyponbuskar. Sannolikt odlingsröse. Numera väg över. Går ej att identifiera.

30:1 – Odlingsröse

Odlingsröse, höglignande ca 5 m diam ca 0,5 m högt. Övertorvad med i ytan stenar 0,2-0,5 m stora. Vid kanten i NNÖ är ett ca 1x1 m stort och 0,25 m högt stenblock.

32:1 – 2 Odlingsrösen

Odlingsrösen, 2 stycken, 9x7 och 4x3 m stora och 1,0 och 0,6 m höga.

31:1 – Kolerakyrkogård

Kolerakyrkogård (?) saknar klar begränsning, ca 40x20 m stora (NV-SÖ) markytan utgöres av en jämn grässlätt med otydliga oregelbundna och låga förhöjningar. Platsen skall enligt uppgift av ortsbefolkningen vara utmätt till och använd som kolerakyrkogård. Osäker går ej att belägga.

33:1 – Markulls damm

Källa, oregelbunden form ca 0,75x0,75 m stora. Saknar brokar. Avrinner i dike mot ÖNÖ. Numera uttorkad. Troligen vid dikning.

35:1 – Husgrund och odlingsröse

Ej fornlämning.

36:1 – Fosil åker, röjningsröse

37:1 – Gravfält 6, 4+2

Gravfält, 50x30 m (NV-SÖ) bestående av 6 fornlämningar.

Dessa utgöres av 2 röseliknande runda, stensättningar, samt låga högar. De röseliknande stensättningarna är 7 och 9 m diam och int 0,5 m höga. Fyllningsmaterialet utgöres av 0,2-0,6 m st stenar. Den ena har tydlig kantkedja, 0,3-0,4 m h av 0,5-0,7 m stora stenar. Fyllningarna är ojämna i ytan.

Högarna är 4-5 m diam och 0,2-0,5 m höga.

De är helt övertorvade med svagt välvda krön. I en av dem är en rund grop, ca 2 m diam ca 0,5 m djup. Gravfältet är bevuxet med täta, delvis ogenomträngliga slån- och nyponsnår.

38:1 – Milsten

Postament till milstolpe, rektangulär 1,8x1,5 m (Ö-V) rektangulär 1,8x1,5 (Ö-V) 0,7 m hög.

Postamentets övre yta begjuten med cement vid en för några år sedan företagen restauration.

På postamentet har stått en milstolpe av sten, som numera är försvunnen.
Postamentet håller på att falla sönder.

39:1 – Ss 3m

Stensättning, rund, 3 m diam 0,3 m hög. Ytan delvis övertorvad med ojämn fyllning av 0,3-0,5 m stora stenar. I V utraserade stenar.

40:1 – Ss? Fornlämning?

Stensättning (?) rund, 3,5 m diam fyllning (av) i nivå med markytan. I ytan talrika stenar 0,2-0,4 m stora. Otydlig kantkedja av 0,2-0,4 m stora stenar. Grav? Røjningsröse? Ej återf.

41:1 – Gravfält 35, 15+20

Gravfält, 150x50 m (N-S) bestående av ca 35 fornlämningar.

Ca 15 högar och 17 runda stensättningar samt 3 rektangulära stensättningar.

Högarna är 3-7 m diam 0,2-0,7 m h. De är helt eller delvis övertorvade en del med i ytan talrika stenar 0,2-0,4 m stora. Några av högarna har mittgrop.

De runda stensättningarna är 3-6 m diam 0,2-0,4 m höga. Fyllning av i allm. 0,2-0,4 m stora stenar. Delvis övertorvade.

De rektangulära stensättningarna är 6-7 m l 3,5-5 m br och 0,3-0,5 m h. Kantkedja av 0,4-0,5 m stora stenar.

Gravfältet är i sin V mellersta del skadat genom bebyggelse, i sen tid. I angränsande delar härav är gravfältet ställvis belamrat med skrot och annan bråte. Gravfältets sydligaste del är beväxt med tät, snårig lövskog. I övrigt är gravfältet bevuxet med gran, tall och lövträd samt buskvegetation. Gravfältets V del är skadat av bebyggelse bl a är en stensättning schaktskadad av tomt. På gravfältet ligger sophögar och dess S del är belamrat med odlingssten.

42:1 – Ss 5m

Stensättning, rund, ca 5 m diam ca 0,4 m hög.

Ytan övertorvad och ojämn. I ytan är talrika stenar 0,3-0,6 m stora. Tydlig kantkedja 0,4-0,5 m h av 0,4-0,7 m stora stenar. En sten i kantkedja i stensättningens NV del är kantställd.

Denna sten är ca 1,25 m lång 0,4 m tj och ca 0,6 m hög. Bevuxen med en ung rönn och några enbuskar.

43:1 – Gravfält 10, 4+6

Gravfält, ca 45x40 m stort (VNV-ÖSÖ) bestående av ca 10 fornlämningar.

4 högar och ca 6 runda stensättningar.

Högarna är 4-5 m diam och 0,4-0,6 m höga. De har i ytan talrika stenar 0,2-0,4 m stora.

De runda stensättningarna av vilka några är otydliga, är 3-5 m diam och 0,15-0,3 m h. De är övertorvade med i ytan synliga stenar 0,2-0,4 m stora. Flera av dem ha oklar begränsning och därför otydliga. Gravfältet är bevuxet med blandskog.

44:1 - Gravfält 6, 1+5

Gravfält, 40x30 m (NNV-SSÖ) bestående av 6 fornlämningar.

1 hög och 4 runda stensättningar samt 1 rektangulär stensättning.

Högen är 13 m diam 1,5 m hög. I NV är en källare 6x3 m inbyggd. Högen beväxt med en oxel.

De runda stensättningarna är 3-6 m diam 0,2-0,5 m h. Delvis övertorvade med i ytan talrika stenar 0,3-0,5 m stora. En har kantkedja av 0,5-1,0 m stora stenar. De rektangulära stensättningen är 4x3 m(N-S) fylld, 0,3 m hög. Fyllning av 0,3-0,5 m stora stenar. En del av stensättningarna beväxta med täta enrissnår, varför mått-och fornangivelserna är ungefärliga.

45:1 - Ss 3 Rösen 1

1) Stensättning, skeppsformig, ca 13 m lång (N 40cg Ö-S 40cg V) ca 3m bred ca 0,3 m hög. Övertorvad. Kantkedja 0,3-0,5 m h av tät invid varandra satta 0,5-0,8 m l och kantställda stora stenar. Bevuxen med 4 tallar, 3 rönnar och 1 ek.

Ca 3 m S 40cg Ö om S V änden av nr 1 är nr

2) Röse, ca 10 m diam ca 1,0 m h. Starkt övertorvad med i ytan talrika synliga stenar. Röset består av påfallande stora stenar 0,4-0,7 m stora. Ett fåtal stenar är intill 1,0 m stora. Krönet

avplanat ca 5 m diam. I det avplanade krönets NÖ del är en ca 4x2 m stor och ca 0,5 m djup. En stubbe. Bevuxen med ett 20 tal rönnar.

4 m SÖ om nr 2 är

3) Stensättning, rund 9 m diam och 0,5 m h. Övertorvad med i ytan enstaka stenar 0,2-0,3 m st. Bevuxen med 1 ek några tallar och buskar.

10 m SÖ om nr 3 är

4) Stensättning (?) rektangulär ca 20x10 m (NV-SÖ) och 0,1-0,5 m h. Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,5 m st stenar. I SV-kanten är 2 gropar 2-4 m diam. Bevuxen med 1 rönn och ett 10 tal tallar. Möjligen sentida husgrund.

46:1 – Röse 7m

Röse, 7 m diam 0,6 mh. Röset består av i allm. 0,3-0,5 m stora stenar.

I mitten en grop, 1 m diam 0,2 m djup. På röset växer en tall, vid dess fot tallar och rönnar.

Röset ligger på en nivå av ca 7 m över Mälarens yta.

Måste pga läget 5m ö h vara anlagt under yngre jää.

47:1 – Ss? 4m

Stensättning(?) rund 4 m diam 0,3 m h. Ytan övermossad och ojämn. Fyllning av i allm. 0,3-0,4 m stora stenar. Vid kanten växer en björk, en tall och några mindre buskar och små granar. (Sannolikt gammalt röjningsröse).

49:1+2+3 1 hög 2 Ss

Hög, ca 10 m diam ca 1,0 m h. Övertorvad med i ytan talrika stenar, som i allm. äro 0,3-0,5 m stora. På flera ställen vid foten är större stenar 0,7-1,25 m stora som dock ej bildar någon tydlig fotkedja. Högen är starkt skadad. I dess mittparti är en närmast rund grop, ca 2,75 m diam ca 0,5 m dj. I gropen ligger några 0,6-0,75 m stora stenar. I högens SÖ del är en grop ca 3x2 m stora (Ö-V) och ca 0,4 m djup. Bevuxen med 1 björk, 1ask och 3 törnrosbuskar.

Ca 1 m S 20cg Ö om nr 1 är 2)

Stensättning, rund, ca 8,5 m diam fylld ca 0,25 m hög. Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,3-0,5 m stora. På stensättningens S och Ö del är några 0,8-1,25 m stora stenar av vilka en el troligen är jordfasta. Vid kanten i ÖSÖ är en rest sten ca 0,85m hög, ca 0,8 m bred (N-S) och ca 0,50 m tj, Stensättningen är bevuxen med 1 törnrosbuske och 4 små enbuskar.

Stensättningen har delvis oklar begränsning.

Ca 5 m om nr 2 är 3)

Stensättning, rund, ca 4,5 m diam fylld ca 0,2 m hög.

Övertorvad med i ytan enstaka stenar ca 0,2 m stora.

Begränsning oklar. Bevuxen med 1 törnros.

48:1 – Röse

Röse, ursprungligen runt, 4 m diam 0,4 m h. Röset består av i allm. 0,2-0,4 m stora stenar. I N delen några större stenar 0,5-1,0 m stora. I mitten en grop 1,5 m diam 0,5 m djup. Från röset är stenar utkastade åt Ö inom ett ca 1x3 m stort parti. Bevuxet med några enar.

50:1 Gravfält 10+20

Gravfält, ca 115x30-80 m stort (NNV-SSÖ) bestående av ca 30forlämningar.

Dessa utgöres av ca 10 högar och ca 20 runda stensättningar.

Högarna äro 3-6 m diam 0,2-1,0 m h helt eller delvis övertorvade. De runda eller (närmast) nästan runda stensättningarna är 3-7 m diam 0,2-0,5 m h. Helt eller delvis övertorvade.

Fyllning av i allm. 0,2-0,5 m stora stenar. Några av fornlämningarna är genom gropar eller på annat sätt skadade. Gravfältet är bevuxet med lönn, ask, björk och tall. T

51:1 – Ej fornlämning

Förhöjning, höglilkande, nästan rektangulär 12x8 m. (NV-SÖ) 0,5 mh, övertorvad. Ytan mycket ojämn genom bortschaktning eller ditforsling av material. En jämn stenkant i S är troligen rest av husgrund. Från sen tid.

52:1 – Fyndplats av pilspetsar

Fyndplats på vilken 12 pilspetsar av järn påträffats av Herr Erland Karlsson, en broder till gårdens nuv. ägare. Fynden insända till RAÄ vilken i en skrivelse erkänt mottagandet av

desamma. Fyndplatsen ligger på nordligaste udden av en tidigare helt kringfluten holme som nu sammanhänger med fastlandet medelst mycket låglänta åkrar.

Å fyndplatsen som utgöres av ett mycket grunt, ca 0,5 m djupt, numera ej använt grustag, kvarligger nu närmast parallelepipedisk sten, som verkar vara tillhuggen för byggnadsändamål. Stenen är 0,50x35 m stor och 0,30 m hög. Tidigare skall flera liknande stenar ha funnits inom området, vilka kommit till användning vid husbygge å närbelägna gården Murtorp.

Den mot N något sluttande hagmarken, inom vilken fynden gjorts, avslutas mot N i en åker utskjutande spets. Å denna utskjutande udde är en närmast rund grop, 5 m diam ca 1,5 m djup. Gropens väggar ha inga synliga stenar, varför den sannolikt i sen tid uppkommit antingen genom grustäkt eller grävts till potatisgrop. Ca 22 m N om hagmarkens i åkerutskjutande spets ligger som impediment i åker en ca 8m, bred ca 1,5m. H och en 25m lång (V 20 N-Ö 20 S) vall, vilken är övertorvad och delvis belamrad med odl. Sten. Vallen verkar vara upplagd av människor.

53:1+2 Ss 4m

1) Stensättning, 4m diam 0,3 mh. Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,5 m st. Oregelbunden kantkedja av stenar 0,5-1,0 m stora.

3 m NÖ om 1 är nr

2) Stensättning, 4 m diam 0,2 m h, övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,5 m stora. Delvis skadad kantkedja ca 0,3 m h, av 0,4-1,0 m stora stenar. Fyllningens yta är ojämn. Vid kanten växer en björk och en rönn.

54:1 – Milsten

Postament till milstolpe, 1,5x1,6 m 0,8 m h.

Postamentets övre yta begjuten med cement vid en för några år sedan företagen restauration. Milstolpen, som varit av sten är numera försvunnen.

55:1 – Runsten U 14

Runsten, ljusgrå granit, 1,3 m h 1,2 m br vid basen (NÖ-SV) 0,3 mtj.

Ristningen vetter åt SÖ. Ett stycke av runstenens övre delbortslagen.

Runhöjd ca 11 cm. På marken framför runstenen ligger en flat häll, 0,1x0,4 m. T

56:1 Milstolpe

Postament till milstolpe, rektangulär 1,7x1,4 m, 0,6 m h.

Postamentets övre yta belagd med cement vid en för några år sedan företagen restauration.

Milstolpen som är av kalksten är av bruten och återstoden är 0,3 m hög, 0,35 m br vid basen (N-S) och 0,06 m tjock.

57:1 – Gravfält 150 45+104+runsten U 13 / 5 högar + 1 terrass

Gravfält, ca 540x35-140 m (NV-SÖ), bestående av ca 150 fornlämningar.

45 högar och ca 104 runda stensättningar samt 1 runstensfragment.

Högarna är 6-20 m diam (i allmänhet 8-12 m) och 0,6-5 m h (i allmänhet 1-2 m h).

Övertorvade. Den största högen är 20 m diam och 5 m h. Avplanat krön, ca 10 m diam.

De runda stensättningarna är 4-8 m diam och 0,1-0,5 m h. Övertorvade. Flera med i ytan enstaka stenar, 0,2-0,4 m st. Flera av stensättningarna har mittgrop, 2-4 m diam och 0,1-0,2 m dj.

Runstensfragmentet är 0,65 m h, 0,8 m br (N-S) och 0,3 m tj. Runorna är 0,1 m h.

Gravfältet är fornvårdat.

Ca 25 m Ö om det större gravfältet är:

Gravfält, 60x25 m (VNV-ÖSÖ), bestående av ca 6 fornlämningar.

Dessa utgöres av ca 5 högar och 1 terrassering.

Högarna är 4-6 m diam och 0,3-0,5 m h. En har i ytan talrika stenar, 0,2-0,4 m st.

Terrasseringen är ca 30x5-10 m (VNV-ÖSÖ) och intill 1 m h.

Fyra av högarna ligger i dess Ö del. I V kanten är en grop, 1,5 m diam och 1 m dj.

58:1 – Gravfält – 25 - 15+10

Gravfält ca 125x40 m stort (NNV-SSÖ) bestående av ca 25 fornlämningar. Dessa utgöres av ca 15 högar och ca 10 runda stensättningar. Högarna är 5-10 m diam och 0,5-1,0 m h. I tre av dem finns större gropar, vilka är 3 m diam och 0,5-1,0 m dj. Några av högarna är omgivna av kantränna. De runda, av vilka flertalet är belägna på gravfältets sydligaste del, är 3-5 m diam och 0,2-0,4 m höga. De är övertorvade och ha i allmänhet oklar begränsning. På gravfältets S del finnes dessutom en ca 24m lång (N 20cg V-S 20cg Ö), ca 4 m bred och 0,4-0,5 m h vall, som möjligen kan vara en husgrund. Ej säkert identifierad vid besiktningen.

I anslutning till gravfältet har i äldre tider legat en by, av vilka husgrunder återstår i gravfältets närhet. Denna by skall ha hetat Ekeby. Gravfältet är kraftigt ytskadad i samband med kalhuggning. I dess S-del växer lövsly, vilket omöjlig gör närmare granskning.

Gravfältet borde i likhet med nr 60, besås med gräs för att undvika erosion.

60:1 – Gravfält 25 15+9

Gravfält, ca 160x20 m stort (N-S) bestående av ca 25 fornlämningar. Dessa utgöres av ca 15 högar, ca 9 runda stensättningar samt 1 rest sten. Högarna, som är belägna å gravfältets S del, är 5-7 m diam och 0,5-0,8 m h. De runda stensättningarna, av vilka några är otydliga, är 3-6 m diam och 0,2-0,4 m h. De är övertorvade med i ytan synliga stenar 0,2-0,4m stora. En stensättning å gravfältets N del, vilken är närmast ofylld, är ca 5 m diam. Den har skadad kantkedja, 0,3-0,5 m h av 0,5-0,7 m stora stenar. Den resta stenen (vid + å fotokartan) är numera starkt lutande ca 60cg mot V. Den är ca 1,95 m hög, ca 0,95 m bred och ca 0,40 m tjock vid basen. Å gravfältets N delfinnas flera gamla potatisgropar. Kalhygge. Bevuxet med lövsly och kraftig örtvegetation. Gravfältet är ytskadad av kalhygge. Dessutom löper ett motionsspår tvärs över det. I N delen är en sentida terrassering. T

61:1 – Källa med tradition

Källa, oregelbunden form, ca 0,5x0,5 m stor. Saknar brokar. Avrinner i dike åt NÖ.

Källan använd som "hälsokälla" ännu i början på 1900-talet enligt uppgift av nu levande personer har källan används som hälsokälla i början på 1900-talet. Nu helt igenvuxen och skadad vid dikesgrävning.

62:1 – Galgbacke

Galgbacken, (galgbacke). Enligt baron Gierthas uppgift skola galgarna ha varit placerade i backens SV del. Inga ytterligare iakttagelser.

63:1 – Övrigt, Potatisgropar

Gropar, (2 st) 4 m diam 0,5 m djup. Kring groparna är ringformiga förhöjningar 0,1-0,3 m h, 0,5-1 m br, vilka ge dem ett höglignande utseende. Troligen grävda för förvaring av potatis el. Dyl.

64:1 – Hög?

Hög (?) 4 m diam 0,3 m h övertorvad med i ytan enstaka stenar, 0,2-0,4 m stora.

Beväxt med en rönn och enbuske. Med säkerhet odl. röse eller övertorvad spiselmur.

Ej återfunnen. Platsen orensat kalhygge.

65:1 – Ss? Naturbildning

Stensättning (?) oregelbunden, ca 5 m diam ca 0,2 m hög.

Övertorvad med i ytan talrika, 0,2-0,3 m stora. Gropig och starkt ytskadad.

Sannolikt naturbildning. Med säkerhet naturbildning.

66:1 – Övrigt, märkelig sten

Egendomlig sten, 1,5x1 m stor och ca 0,2 m hög. Stenen består av finkornig granit med inbäddade runda stenar, 5-10 cm i diam, vilka åtminstone delvis utgöres av kvarts. Några av dessa stenar ha fallit bort, varvid uppkommit runda älvkvärnsliknande gropar 5-7 cm diam.

67:1 – Gravfält – 30, 1+29

Gravfält, ca 140x65 m stort (N 10cg V-S 10cg Ö), bestående av ca 30 fornlämningar.

Dessa utgöres av 1 hög, 1 röse, 2 kvadratiska stensättningar, 2 rektangulära stens, samt runda fyllda stensättningar. Högen som ligger i gravfältets S del är ca 9 m diam ca 0,75 m h. I dess mittparti är en ca 3x3 m st och ca 5m dj grop. Röset som ligger omedelbart invid och SSÖ om

högen är ca 11 m diam och ca 1,5 m h. Den är starkt övertorvad med i ytan talrika stenar 0,2-0,5 m st. I rösets yta är flera gropar 1-3 m diam och 0,5-1,0 m djup. De rektangulära stensättningarna, vilka är belägna på gravfältets nordligaste del, är resp. 5x4 och 4,3 m stora. De är 0,2-0,3 m höga. Båda ha tydlig kantkedja, 0,2-0,3 m h av 0,3-0,5 m stora stenar. Övertorvade. De runda stensättningarna av vilka flera är otydliga är 4-6 m diam och 0,2-0,3 m höga. De är övertorvade. De kvadratiska stensättningarna (i SV-delen) är 4x4 m l (N-S) och 0,1-0,3 m h. Övertorvade. Kantkedja intill 0,3 m h av 0,1-0,8 m st stenar. Den ena har 4 hörnstenar, klumpformiga, 0,5-1,2 m st. Och den andra har 1 hörnsten. De är kopplade.

70:1 – Ss? Naturbildning

Stensättningsliknande lämning, oregelbunden, närmast rund, ca 4 m diam 0,2-0,3 m h. Lämningen som sannolikt är ett gammalt röjningsröse, består av 0,3-0,4 m stora stenar.

71:1 – Gravfält, minst 4, 2 högar + 1 Ss

Gravfält, 35x25 m (Ö-V). 1)

Hög, ca 8 m diam ca 1,0 m h.

Helt övertorvad. På högens S del är ytligt belägen sten, ca 1,0 m stor. I mitten är en grop, ca 1 m diam ca 0,3 m dj. Högen är bevuxen med en tall samt täta snår av slån, nypon och enbuskar.

Ca 7 m NV om nr 1 är

2) Hög, ca 10 m diam ca 1,5 m h.

Övertorvad. I dess N slänt är en grop, ca 1 m diam ca 0,3 m dj. Bevuxen med tre tallar, en gran samt några mindre lövträd och buskar.

Ca 6 m SV om nr 2 är

3) Stensättning.

Rund, ca 6 m diam ca 0,5 m h. Övertorvad med i ytan talrika stenar 0,3-0,5 m stora. På stensättningens N del är en stor sten.

Möjligen finnas flerfornlämningar inom området, men då terrängen här på grund av den täta vegetationen är ytterst svår att undersöka f.n. kan man ej nöjaktigt redogöra för detsamma. Då besiktningsförhållandena inte förbättrats sedan föregående inventering kan man inte heller nu med säkerhet avgöra antalet fornlämningar på platsen. Sannolikt finns dock minst 4 fornlämningar där. Högarna är belamrade med ris.

72:1 – Terrass

Terrassering (?) närmast rektangulär, ca 15+12 m stor (V 10cg-N-Ö10cg S).

Husgrunden begränsas av en oregelbunden vall, 3-4 m bred och 0,2-0,35 m h. Vallen är övertorvad med i ytan synliga stenar. 0,3-0,8 m stora. Delvis kraftigt utraserad. Markytan i husgrundens inre är gropig och ojämn. Bevuxen med en tall, några askar samt några enbuskar. Möjligen husgrundsterrass.

73:1 – Fornlämning?

Förmodade fornlämningar. På platsen har anmälts förekomst av "runda stenringar". Vid besiktning kunde konstateras att några fornlämningar ej förekommer, däremot förekommer talrikt med naturlig sten i moränen och på berget. Strax Ö om fritidshuset är en ca 10 m lång stensträng upplagd i sen tid. T

74:1 – Ss

Stensättning, närmast rund, ca 5 m diam och 0,2 m h. Lav bevuxen och humusblandad fyllning med i ytan talrika stenar 0,1-0,4 m st. Oklar begränsning. Bevuxen med 1 björkbuske.

75:1 Ss

Stensättningsliknande lämningar inom ett område av 70x40 m st(N-S).

Bestående av ca 4 stensättningsliknande lämningar. Dessa är 4-7 m diam och 0,1-0,5 m h.

Övertorvade med i ytan enstaka stenar. Samtliga har delvis oklar form och är osäkra fornlämningar. Området, som nu är skadat av grustäkt, kan dock ursprungligen ha utgjort en del av gravfältet nr 16. Bevuxet med några björkar och hög, tät örtvegetation.

76:1 – Kokgrop

Kokgrop under plogdjup i åker. Ca 1,5 m diam med sotig mylla och skörbrända stenar.

77:1 – Torp, ej fornlämning

78:1 – Ss

Stensättning? 3 m diam, övertorvad med enstaka synliga stenar i ytan. Kantkedja av 0,3-05 m st. stenar. Stensättningen påträffades vid åren 1994-96 utförd utredning. (Rapport DNR 321-3717-2000)

79:1

Väsby gamla tomt.

Bytomt/gårdstomt. Medeltid, Nyare tid

1994-96 års utredning gav en halv malsten som fynd.

80:1

Boplats. Stenålder, bronsålder, järnålder

Yta 220 x 100m

Utredning 1994-96 gav fynd av enstaka bitar av slagg, flinta och skörbränd sten.

81:1

Väsby bytomt

Medeltid, Nyare tid

82:1

Bytomt, gårdstomt

Medeltid, Nyare tid

83:1 – Sudhrby år 1322 - Bytomt, gårdstomt

Bytomt, ca 100x100 m (N-S). Åren 1994-1996 utfördes en arkeologisk utredning varvid bytomtens läge kunde konstateras genom historiskt kartöverlägg. Övergiven.

Äldsta belägg 1322 (Sudhrby), LMV i Gävle: A 64-13:1 (Rapport dnr 321-3717-2000)

Vid Länsstyrelsens besiktning 2016-05-18 konstaterades att tomten idag är bebyggd och markplanerad sedan flera år. (RAÄ dnr 3.4.2-4089-2016)

84:1 – Sundby g:a tomt. Bytomt/gårdstomt

Sundby g:a tomt eller Skälby g:a tomt?

Medeltid, nyare tid.

RAÄ 28 har tidigare benämnts Sundby g:a tomt men är enligt uppgift från Solveig Brunstedt, RAÄ, Skälby g:a tomt. 030908/mro?

Sundby bytomt avhystes i början av 1700-talet. RAÄ 61 är belägen inom begränsningen för RAÄ 84. LMV i Gävle: A20:212-218 geometrisk avmätning 169?

85

Husgrund, 4,5x3 m stor. Undersökt och borttagen år 1978 i samband med undersökning av gravfältet Munsö 25:1. Tolkades som torpgrund. Fynd av 1 hästsko, 1 järnkniv, 1 spik, 2 glasskärvor och 1 porslinskärva. Fynden tillvaratogs ej. RAÄ dnr 321-4416-2005.

86 – Boplats Järnålder

Boplats, ca 65x10 m Ö-V enligt kartmarkering bifogad rapport, bestående av 4 härdar, runda, 0,4-0,8 m i diam och 0,0,-0,15 m dj. Undersökt och borttagen år 1978. 14C-datering 1810+/-95 - 1555+/-95, dvs järnålder. RAÄ dnr 321-4416-2005.

Undersökt och borttagen.